ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/678 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Απριλίου 2021

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350 σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ([1]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Κατόπιν αιτήματος της Λιθουανίας στις 7 Αυγούστου 2020, στις 25 Σεπτεμβρίου 2020 το Συμβούλιο χορήγησε χρηματοδοτική συνδρομή στη Λιθουανία υπό μορφή δανείου ύψους 602 310 000 EUR κατ' ανώτατο όριο, με μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές προσπάθειες της Λιθουανίας για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της εν λόγω επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολουμένους.

(2) Το δάνειο προοριζόταν να χρησιμοποιηθεί από την Λιθουανία για τη χρηματοδότηση των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοιων μέτρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350 του Συμβουλίου ([2]).

(3) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 εξακολουθεί να ακινητοποιεί σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στη Λιθουανία. Αυτό οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών στη Λιθουανία, που εξακολουθεί να υφίσταται, σε σχέση με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχεία α) και β) της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350.

(4) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Λιθουανία το 2020 και το 2021 για να περιορίσει την εν λόγω επιδημική έκρηξη και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, είχαν και εξακολουθούν να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Λιθουανία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 8,4 % και 47,2 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Το 2021, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και το χρέος της Λιθουανίας προβλέπεται να ανέλθουν σε 6,0 % και 50,7 % του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Σύμφωνα με τις χειμερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2021, το ΑΕΠ της Λιθουανίας προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,2 % το 2021.

(5) Στις 11 Μαρτίου 2021, η Λιθουανία ζήτησε περαιτέρω χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση ύψους 354 950 000 EUR, με σκοπό να συνεχίσει να συμπληρώνει τις εθνικές προσπάθειες που κατέβαλλε το 2020 και το 2021 για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της εν λόγω επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολουμένους. Ειδικότερα, αφορά τα μέτρα που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (6) έως (8).

(6) Με τον «νόμο περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020 ([3]) και όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350, η Λιθουανία θέσπισε σύστημα για την καταβολή επιδοτήσεων σε εργοδότες προκειμένου να καλύψουν τον εκτιμώμενο μισθό κάθε εργαζομένου που βρίσκεται σε χρονική περίοδο χωρίς εργασία, ως στήριξη κατά την καραντίνα και την κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, ένας εργοδότης είχε τη δυνατότητα να επιλέξει μεταξύ επιδοτήσεων που καλύπτουν το 70 % του

([1]) ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

([2]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1350 του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 314 της 29.9.2020, σ. 35).

([3]) Άρθρο 41 μέρος 2-1 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο αριθ. XIII-2822 της 17ης Μαρτίου 2020, τον νόμο αριθ. XIII-2846 της 7ης Απριλίου 2020, τον νόμο αριθ. XIII-3005 της 4ης Ιουνίου 2020 και τον νόμο αριθ. XIV-131 της 23ης Δεκεμβρίου 2020.

μισθού, με μέγιστο όριο έως 1,5 φορές τον κατώτατο μισθό, ή το 90 % του μισθού (100 % στην περίπτωση μισθωτών ηλικίας 60 ετών και άνω), με μέγιστο όριο τον κατώτατο μισθό. Από την 1η Ιανουαρίου 2021, ένας εργοδότης μπορεί να λάβει επιδοτήσεις που καλύπτουν το 100 % του μισθού, με μέγιστο όριο έως 1,5 φορές τον κατώτατο μισθό. Οι εργοδότες που έχουν ενταχθεί στο σύστημα πρέπει να διατηρήσουν τουλάχιστον το 50 % των εργαζομένων τους επί τουλάχιστον τρεις μήνες μετά τη λήξη της επιδότησης μισθού.

(7) Σύμφωνα με τον «νόμο περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020 και όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350, καταβλήθηκαν επίσης επιδοτήσεις σε μισθωτούς που επιστρέφουν έπειτα από χρονική περίοδο χωρίς εργασία ([4]), για διάστημα έως και έξι μήνες μετά την επιστροφή τους στην εργασία. Το ποσό των επιδοτήσεων που καταβάλλονται υπόκειται σε ανώτατο όριο ίσο με τον κατώτατο μισθό ή με το διπλάσιο του κατώτατου μισθού, αναλόγως της οικονομικής δραστηριότητας που διεξάγει ο εργοδότης, και μπορεί να ανέλθει έως και στο 100 % του μισθού του εργαζομένου κατά τον πρώτο και τον δεύτερο μήνα μετά την επιστροφή στην εργασία, έως και στο 50 % κατά τον τρίτο και τον τέταρτο μήνα και έως και στο 30 % κατά τον πέμπτο και τον έκτο μήνα. Οι εν λόγω επιδοτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως παρόμοιο μέτρο με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672, δεδομένου ότι αποσκοπούσαν στην παροχή εισοδηματικής στήριξης σε μισθωτούς και συμβάλλουν στη διατήρηση των υφιστάμενων εργασιακών σχέσεων.

(8) Οι αρχές θέσπισαν επίσης τη χορήγηση επιδομάτων σε αυτοαπασχολουμένους, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων που ασκούν γεωργική δραστηριότητα με γεωργική εκμετάλλευση ή αγρόκτημα τουλάχιστον τεσσάρων μονάδων οικονομικού μεγέθους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο β) της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350. Το εν λόγω μέτρο τροποποιήθηκε το 2020 ([5]). Το 2020, το εν λόγω επίδομα ανήλθε σε 257 EUR και καταβλήθηκε κατά την περίοδο καραντίνας και την περίοδο κατάστασης έκτακτης ανάγκης και κατά τους επόμενους δύο μήνες. Το 2021, το επίδομα ανέρχεται σε 260 EUR και καταβάλλεται κατά την περίοδο καραντίνας και την περίοδο κατάστασης έκτακτης ανάγκης και ένα μήνα μετά. Τα επιδόματα για τους αυτοαπασχολουμένους μπορούν να θεωρηθούν ως μέτρο παρόμοιο με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην προστασία των αυτοαπασχολουμένων ή παρεμφερών κατηγοριών εργαζομένων από τη μείωση ή την απώλεια εισοδήματος.

(9) Η Λιθουανία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Λιθουανία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1 101 607 198 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της επιδημικής έκρηξης της COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση διότι αφορά την επέκταση των υφιστάμενων εθνικών μέτρων τα οποία συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα που καλύπτουν σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στη Λιθουανία. Η Λιθουανία χρηματοδότησε 144 347 198 EUR του ποσού των αυξημένων δαπανών μέσω ενωσιακών κονδυλίων.

(10) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Λιθουανίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, όπως αναφέρεται στο αίτημα της Λιθουανίας της 11ης Μαρτίου 2021, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(11) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Λιθουανία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η επιδημική έκρηξη της COVID-19. Η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη ληκτότητα, το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων και τμηματικών εκταμιεύσεων σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.

(12) Η Λιθουανία και η Επιτροπή θα πρέπει να λάβουν υπόψη την παρούσα απόφαση στη δανειακή συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(13) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως δυνάμει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

([4]) Άρθρο 41 μέρος 2-4 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο αριθ. XIII-2882 της 7ης Μαΐου 2020 και τον νόμο αριθ. XIII-3005 της 4ης Ιουνίου 2020.

([5]) Άρθρο 5-1 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο αριθ. XIII-2822 της 17ης Μαρτίου 2020, τον νόμο αριθ. XIII-2846 της 7ης Απριλίου 2020, τον νόμο αριθ. XIII-2877 της 30ής Απριλίου 2020 και τον νόμο αριθ. XIV-35 της 3ης Δεκεμβρίου 2020.

(14) Η Λιθουανία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Λιθουανία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες.

(15) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Λιθουανίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1350 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Λιθουανίας δάνειο ανώτατου ύψους 957 260 000 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.»·

β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672. Οι τυχόν περαιτέρω δόσεις αποδεσμεύονται σύμφωνα με τους όρους της εν λόγω δανειακής συμφωνίας ή, κατά περίπτωση, υπόκεινται στην έναρξη ισχύος προσθήκης σε αυτήν ή τροποποιημένης δανειακής συμφωνίας.».

2) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Η Λιθουανία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

α) επιδοτήσεις μισθού κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου χωρίς εργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020·

β) επιδοτήσεις μισθού έπειτα από τη χρονική περίοδο χωρίς εργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020·

γ) επιδόματα σε αυτοαπασχολουμένους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5-1 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020·

δ) επιδόματα σε αυτοαπασχολουμένους που δραστηριοποιούνται στη γεωργία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5-2 του «νόμου περί απασχόλησης αριθ. XII-2470» της 21ης Ιουνίου 2016, όπως τροποποιήθηκε το 2020.»·

3) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

1. Η Λιθουανία ενημερώνει την Επιτροπή έως τις 30 Μαρτίου 2021, και εν συνεχεία κάθε έξι μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, έως ότου εκτελεστούν πλήρως οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες.

2. Όταν τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 3 βασίζονται σε προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες και υπόκεινται σε εκτελεστική απόφαση για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1350, η Λιθουανία ενημερώνει την Επιτροπή εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω τροποποιητικής εκτελεστικής απόφασης, και εν συνεχεία κάθε έξι μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών έως ότου οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες εκτελεστούν πλήρως.».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 23 Απριλίου 2021.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
A. P. ZACARIAS